

Afgørelser – Reg. nr.: 05106.00

**Fredningen vedrører: Alhøj Sydvest - delvis
ophævet se Reg.nr. 07500.00**

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

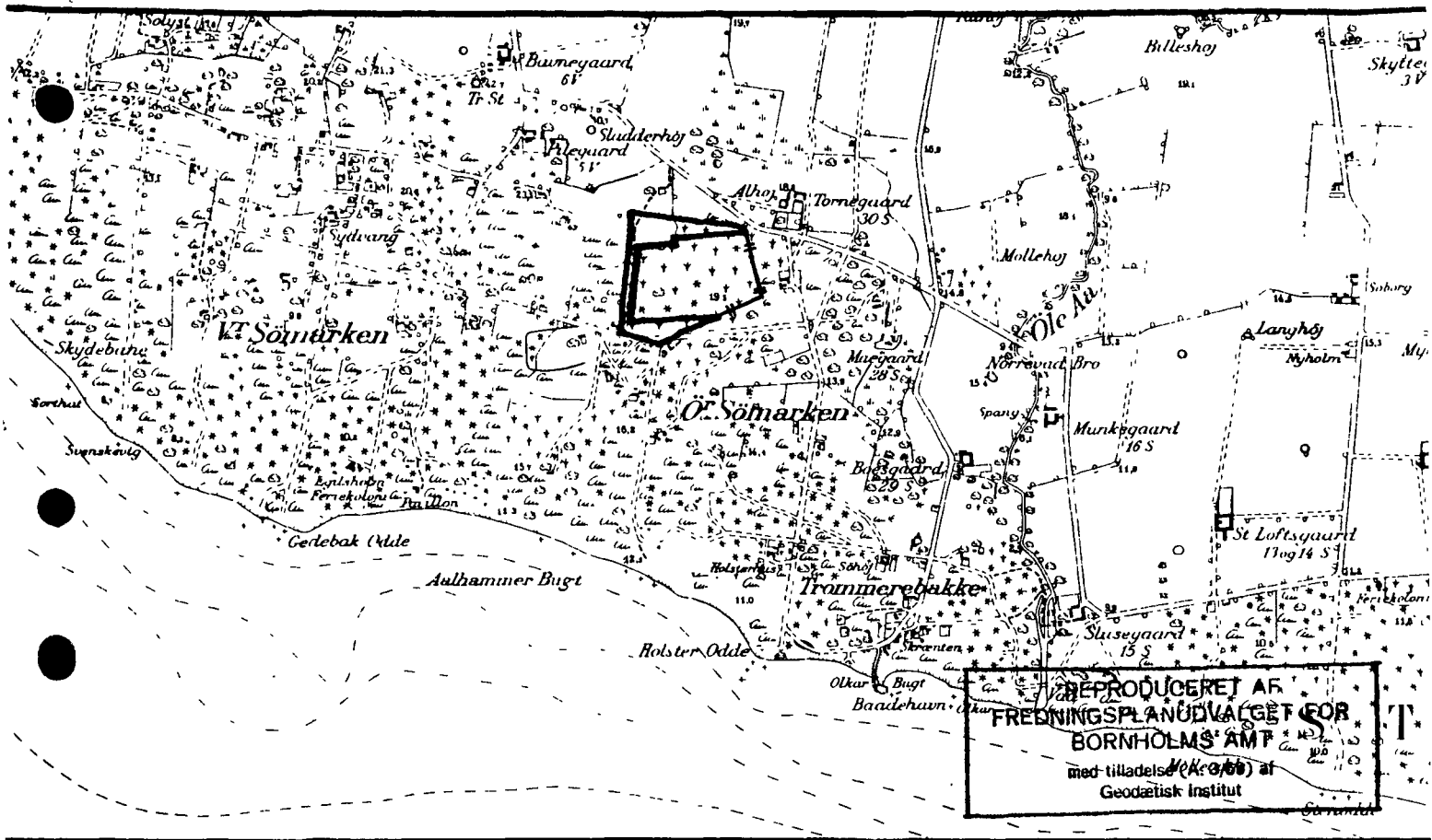
Fredningsnævnet

18-06-1982, 22-06-1969

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

KORTBLAD NR. 5435 / 1812 III SØ

1:20000

MATR. NR.: 92^b og 93^b samt 92^c SOGN: Pedersker

AREAL: 3,1 ha.

EJER: Private

FREDET: Deklaration, lyst 24.9.1969.
Fredningsnævnets kendelse af 18.6.1982. (138-03-59)FORMÅL: ~~Bebyggelsesregulering og~~ rekreativ fredning.

INDHOLD: Fredning af en del af ejendommen til fællesareal for fremtidige sommerhusbeboere - forbud mod ændringer i den bestående tilstand.

Udlægning af veje og stier.

~~På restejendommen tillades udstykning og bebyggelse på nærmere angivne vilkår.~~PÅTALERET: Fredningsnævnet, fredningsplanudvalget, ejere af 92^b, 93^b og 92^c, Aakirkeby kommune og ejeren af naboejendommen.

REG. NR.: 138-03-36

I henhold til

REG. NR. 07500.000

er

- ⊗ Deklaration, tinglyst 24/9 1969
 Nævnskendelse af / 19 , tinglyst / 19
 Overfredningsnævnskendelse af / 19 , tinglyst / 19
 Tillægskendelse af / 19 , tinglyst / 19

ophævet i sin helhed

- ⊗ delvis ophævet.

SE

REG. NR. 07500.000 - fredningsnævnets
 kendelse af 18. juni 1982 i sag nr. 216/1980.

21. Deklaration tinglyst den 24. september 1969 i sin helhed for såvidt angår matr. nr. 92 d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, x, y, z, æ, ø, aa, ab, ac, ad, ae, af, ag, ah, ai, ak, al, am, an, ao, ap, aq, ar, as, at og for en del af matr. nr. 92 b og 92 c, således at alene afsnit 1 og 2, andet og femte punktum opretholdes for såvidt angår den fredede del af matr. nr. 92 b og 92 c, der ligger udenfor lokalplanområdet.

FREDNINGSNÆVNET >

Mtr. nr., ejerlav, sogn: 92**b** og 93**b**,
 (i København kvarter) 92**c**,
 eller (i de sønderjydske lands- Pedersker.
 dele) bd. og bl. i tingbogen,
 art. nr., ejerlav, sogn.

Akt: Skab *H* nr. 55
 (udfyldes af dommerkontoret)

Købers bopæl:

Gade og hus nr.:

Anmelder:

3124

LANDINSPEKTØR
 AUGUST OLESEN

24 SEP. 1969

Deklaration

JERNBANEVEJ 1 · TLF. (03) 95 1878
 3700 RØNNE

Undertegnede Poul Kofoed Larsen og Carl Philipsen, som ejere af henholdsvis matr.nr. 92 **b** og 93 **b**, Pedersker sogn, og matr.nr. 92 **c**, smst., pålægger herved for os og efterfølgende ejere vore fornævnte ejendomme følgende servitutter:

1. Den del af ejendommene, der på vedhæftede kort er vist med grøn farve, fredes, således at ændringer i den bestående tilstand, bebyggelse, hvortil medregnes skure, kiosker, lysthuse og lignende, hegning og erhvervsmæssig udnyttelse, bortset fra vedligeholdelse af skovdrift ikke må finde sted, og således at det skal være fremtidige sommerhusbeboere i det i pkt. 3 nævnte sommerhusområde tilladt at opholde sig på arealet.

Campering, teltslagning, henkasten af affald og brug af ild af enhver slags forbydes.

2. (Veje udlægges over ejendommene i overensstemmelse med den på vedhæftede kort angivne bredde og linieføring) Der må iøvrigt ikke anlægges nye veje over de under pkt. 1 omhandlede arealer, eller etableres andre tilslutninger (overkørsler) af enhver art end vist på kortet til den off. bivej nr. 14.

( ) v
 ophævet

(Vejene skal optages i matriklen som udstykningsveje og være tilgængelige, når dette er nødvendigt af hensyn til udstykning af ejendommene.

Der skal være færdselsret for alle sommerhusbeboere i området ad de viste 8 m og 10 m brede veje og 3 m brede stier og færdselsret for alle og enhver til parkeringsarealet på ejendommen matr. nr. 109 **b**, smst.)

Der pålægges fri oversigt ved de på vedhæftede kort viste vejhjørner efter afstandene 15 og 60 m og 15 og 15 m, målt langs fremtidige vejsider, jfr. ministeriet for offentlige arbejders vejregler, således at der hverken varigt eller midlertidigt anbringes genstande eller forefindes bevoksning af større højder end 0.75 m over en flade gennem de tilstødende vejbaners niveau.

3. For den del af ejendommene, der på vedhæftede kort er vist med rød farve, skal følgende bestemmelser vedrørende udstykning og bebyggelse m.v. være gældende:

ophævet

- a) På grundene må kun opføres bebyggelse der alene anvendes til beboelse (natophold) i tidsrummet 1. april til 30. september og uden for dette tidsrum, til kortvarige ferieophold, weekends og lignende.
- b) På hver særskilt matrikuleret grund må kun opføres én enkelt beboelse med ikke over 120 m² og ikke under 35 m² bebygget areal, samt ét udhus med ikke over 30 m² bebygget areal. Udhus må ikke opføres før beboelsesbygning.
- c) Der må kun frastykkes grunde med nettostørrelse på mindst 1200 m², der skal kunne rumme et kvadrat med sidelinie 20 m. - Arealer, der i h.t. punkt 2 udlægges til veje, må ikke henlægges under grundene.

d) Vandforsyning skal ske fra fælles vandværk. Fælles afløbsfor-
 21 anlæg tilslutninger forudsættes oprettet. Lodsejerne er forpligtet

til forholdsmæssigt at deltage i udgifterne til sådanne foranstaltninger.

- e) Bygninger skal holdes mindst 10 m fra midten af den eller de tilstødende veje, og mindst 5 m fra naboskel eller sommerhusområdets begrænsning.
- f) Bygninger må ikke opføres med mere end 1 etage med udnyttet tagetage uden kvistvinduer og lignende og ikke gives en højde over 2.80 m, regnet fra terræn til den linie, hvor ydervæg og tagflade mødes (bortset fra gavltrekanter). Tagets vinkel med det vandrette plan må ikke overstige 55° . Bygninger skal placeres neden for højdepunkter i terrænet på de enkelte parceller.
- g) Tagdækning skal være af mørkegrå farve eller af brændte røde eller sorte tegl eller græstørv. Bygninger med tage af strå eller andet lige så let antændeligt materiale kan ikke opføres.
- h) Ydre bygnings sider skal fremtræde i farver dannet af jordfarverne (okker, terra di sienna, umbra, engelskrødt, dodenkop) eller hvidt, sort eller ved de nævnte farvers blanding. Til døre, vinduesrammer og mindre lignende bygningsdele er også andre farver tilladt.
- i) Telefonmaster må ikke etableres. Flagstænger må ikke overstige en højde af 6 m.
- j) Grundene må ikke hegnes. Læhegn i form af levende hegn af de på stedet forekommende vækster eller af højst 1.80 m højt umallet raftehegn kan anbringes i umiddelbar tilknytning til og inden for 10 m fra bebyggelsen og sammen med denne indeslutende et ubebygget areal på højst 100 m^2 . På grundene må iøvrigt kun foretages spredt beplantning med de på stedet naturligt forekommende vækster. Karakteren af den eksisterende bevoksning i området, gran, fyr, lyng) skal stedse bevares.
Højstammede træer må kun fældes inden for 10 m fra beboelsesbygningen.
- k) Båltænding og benyttelse af udendørs ildsteder forbydes.
- l) Al parkering af vogne af enhver art og biler, der i det ydre adskiller sig væsentligt fra personbiler, er forbudt på eller uden for grundene, med undtagelse af almindelig af- og pålæsning og lignende. Parkering i det frie af campingvogne på eller uden for grundene kan kun ske med sognerådets tilladelse. På hver parcel skal indrettes to bilparkeringspladser eller én garageplads i det tilladte beboelseshus eller udhus med forplads af tilstrækkelig størrelse.
- m) Transformerstationer på indtil 20 m^2 grundareal og indtil 3 m i højden kan opstilles under iagttagelse af de foran fastsatte regler om afstand til naboskel og vej og om bebyggelsens udformning.

Yderligere indskrænkende bestemmelser om retten til bebyggelse m.v. i det/den til enhver tid gældende bygningsreglement/bygningsvedtægt og lovgivningen i det hele taget skal respekteres uanset forannævnte bestemmelser.

Med hensyn til pantehæftelser, servitutter og andre byrder henvises til ejendommenes blade i tingbogen.

Denne deklaration begæres tinglyst på matr.nr. 92 b, 93 b og 92 c, Pedersker sogn.

Påtaleret tilkommer fredningsnævnet for Bornholms amtsrådskreds og fredningsplanudvalget for Bornholms amt. For så vidt angår punkt 2

tilkommer påtaleretten endvidere den til enhver tid værende ejer af matr.nr. 92 b, 93 b og 92 c, Pedersker sogn, og Pedersker sogneråd. For så vidt angår punkt 3 endvidere Pedersker sogneråd. For så vidt angår punkt 3 e, endvidere den til enhver tid værende ejer af naboejendommen.

Pedersker, den 22/6 - 69 Neksø, den 20/6 69

Som ejer af matr.nr. 92 b og 93 b, Pedersker sogn:

Poul Knudsen Larsen

Som ejer af matr.nr. 92 c, Pedersker sogn:

Philippesen

Til vitterlighed om dateringens rigtighed og underskriftens ægthed:

Vedrørende ejendommen matr.nr. 92 b og 93 b:

Navn: *Hilf Jensen* Navn: *Jens Jensen*

Stilling: *Smed* Stilling: *Restauratør*

Adresse: *Pedersker* Adresse: *Frampær*

Vedrørende ejendommen matr.nr. 92 c:

Navn: *Arvid Pedersen* Navn: *Oluf Jensen*

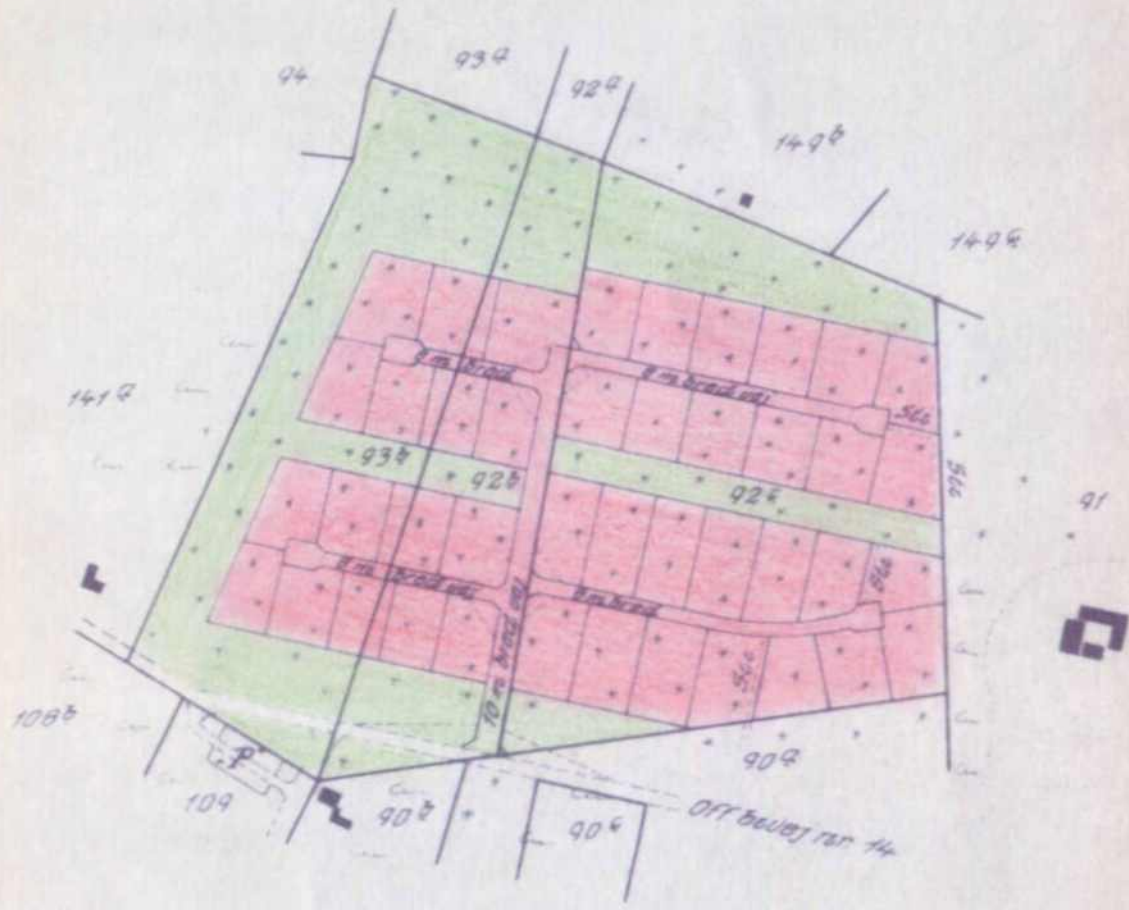
Stilling: *Restauratør* Stilling: *Jernvalder*

Adresse: *B. P. F. Neksø* Adresse: *B. P. F. Neksø*

Indført i dagbogen for Neksø retskreds den 24 SEP. 1969 Lyst.

Ole Mitens
OLE MITENS

Kr.
" "
§ 14" .. 3,-
alt Kr. 3,-

Deklarationskort
 vedrørende
 matr. nr. 92^b, 92^c og 93^b
 Pedersker sogne

- Ingen ændringer (fællesareal for sommerhusbeboere)
- Udlægges til sommerhusbebyggelse

Udfærdiget i juni 1969 af

August Olesen
 Landinspektør

1:4000

LANDINSPEKTØR
 AUGUST OLESEN
 JERNBANEVEJ 1 - TLF. (03) 95 18 78
 3700 RØNNE

J.nr. 1968-7

Justitsministeriets genoplysningsbureau, T. 11 København
 August Olesen
 Matr. nr. 92^b, 92^c og 93^b, Pedersker
 Sogne d. 17. juni 1969
 1 fløj
 Jensen & Kjeldsen A/S

FREDNINGSNÆVNET FOR BORNHOLM

BOFA
CVR-nr. 40076468
Almegårdsvej 8
3700 Rønne

Damgade 4 A
3700 Rønne
Tlf. 99 68 83 03

bornholm@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk J.nr.
FN-BOR-15-2025
Den 8. maj 2025

Overfor fredningsnævnet er der den 26. marts 2025 ansøgt om lovliggørende dispensation til opsætning af Miljøstation/MiljøØ, herefter kaldet miljøstation, på matr.nr. 92av, Pedersker, ved Fyrreskoven nær Bonaveddevejen, 3720 Aakirkeby. Det ansøgte er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet.

Da fredningsnævnet ved en besigtigelse den 25. april 2025 har konstateret, at det ansøgte er etableret, forstår fredningsnævnet ansøgningen som en ansøgning om lovliggørende dispensation.

Ejendommen med det ansøgte placering er markeret på dette kortudsnit:

Sagens oplysninger

Ejendommene er omfattet af fredning fra 1969.

Miljøstationen er placeret i det område af fredningen, der på fredningskortet er farvet grønt. Fredningen fastsætter for dette område blandt andet:

” ...

1. Den del af ejendommene, der på vedhæftede kort er vist med grøn farve, fredes, således at ændringer i den bestående tilstand, bebyggelse, hvortil medregnes skure, kiosker, lysthuse og lignende, hegning og erhvervsmæssig udnyttelse, bortset fra vedligeholdelse af skovdrift ikke må finde sted, og således at det skal være fremtidige sommerhusbeboere i det i pkt. 3 nævnte sommerhusområde tilladt at opholde sig på arealet.

Campering, teltslagning, henkastet af affald og brug af ild af enhver slags forbydes.

...”

Fredningstilsynet i Bornholms Regionskommune har oplyst, at miljøstationen placeres i en meget åben skov, og at placeringen er forholdsvis synlig. Det, at den er ”trukket” lidt ind langs den mindre befærdede Fyrreskoven, gør placeringen mere diskret i forhold til en placering ude langs Bonaveddevejen, som først ønsket. Bonaveddevejen er en gennemgående vej i området, og er karakteristisk ved sit fine forløb med ubebygget skov til begge sider.

Fredningstilsynet har endvidere vedrørende placeringen af miljøstationen oplyst, at der etableres 6 stk. Joca c-line (Bornholmermodellen). Disse er kuber, der står på befæstning og fastgøres til placeringen. Der opsættes 3 stk. med en kapacitet på 3 m³ og 3 stk. med en kapacitet på 5 m³. Miljøstationens samlede kapacitet vil derved være på 24 m³. Alle miljøer etableres niveaufrit og med kørefast belægning med indkast i højde, der kan betjenes af kørestolsbrugere.

Om Natura 2000 og Bilag IV-arter har fredningstilsynet oplyst, at arealet ikke indgår i et internationalt beskyttelsesområde. Det nærmeste Natura 2000 område, nr. 188 – Dueodde, ligger ca. 1 km. fra det ansøgte. Det er fredningstilsynets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil kunne påvirke dette eller andre Natura 2000-områder væsentligt eller medføre beskadigelse af yngle- og rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 25. april 2025, hvor ansøgeren oplyste blandt andet, at et af hovedformålene for BOFA’s virksomhed er at sikre, at der i sommerhusområder er mulighed for, at sommerhusejerne og besøgende kan komme af med deres affald, hvorfor det er nødvendigt at opsætte miljøstationen. BOFA overvejede at placere miljøstationen på Bonaveddevejen, men efter drøftelse med fredningstilsynet blev placeringen ved Fyrreskoven. Ansøgeren oplyste om tømningfrekvenser, og at miljøstationen har fyldemålere påsat. Miljøstationen er designet til Bornholm, og den er mere fleksibel og mindre anlægskrævende end, hvis man havde anvendt en nedgravet miljøstation.

Fredningstilsynet i Bornholms Regionskommune oplyste blandt andet, at miljøstationen er placeret i en meget åben skov, og at placeringen er forholdsvis synlig, men at placeringen er bedre end, hvis miljøstationen var blevet placeret på Bonaveddevejen. På den nuværende placering, vil det ikke være nødvendigt at foretage yderligere beplantning.

Danmarks Naturfredningsforening har den 24. april 2025 skriftligt meddelt, at man ikke har bemærkninger.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelser, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, og hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for, samt hvis det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for nærmere bestemte dyrearter eller ødelægge nærmere bestemte plantearter i alle livsstadier, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 - 3.

Fredningsnævnet finder, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, og nævnet er efter besigtigelsen enig i fredningstilsynets vurdering af Natura 2000- og Bilag IV-forhold.

Fredningsnævnet skal herefter vurdere, om der bør meddeles lovliggørende dispensation til miljøstationen.

ad. placering.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeler fredningsnævnet dispensation til etablering af en miljøstation på den ansøgte placering.

ad. materiel:

Fredningsnævnet meddeler imidlertid afslag på lovliggørende dispensation til en miljøstation med ikke-nedgravet materiel som etableret.

Fredningsnævnet lægger ved afslaget navnlig vægt på indtrykket under besigtigelsen, herunder at det fredede areal er kendetegnet ved en meget åben og lys underskov, hvilket indebærer, at det til miljøstationen valgte materiel opleves meget dominerende, også på længere afstand. En eventuel skærmende beplantning vil dæmpe den dominerende fremtoning, men vil samtidig begrænse oplevelsen af den meget åbne og lyse underskov, der kendetegner det fredede område.

Fredningsnævnet lægger endvidere vægt på, at nævnets dispensationer til anlæg af miljøstationer i flere andre særligt udsatte fredede områder har angået anvendelse af nedgravet materiel, eksempelvis af typen JOCA Waste.

Fredningsnævnet bemærker, at nævnet vil være sindet at meddele dispensation til en miljøstation på den pågældende placering på vilkår,
at der anvendes nedgravet materiel, eksempelvis af typen JOCA Waste, som ses anvendt ved miljøstationer på flere andre fredede arealer,
at den del af materiellet, der er over jordoverfladen, så vidt muligt fremstår i en mat mørk farve,
at der ikke etableres belysning i forbindelse med miljøstationen,
at skiltning så vidt muligt får en højde, der ikke er højere end miljøstationen, og
at skiltning så vidt muligt har en mørk baggrund.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), Bornholms Regionskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Foreningen Bornholm, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening

Henrik Engell Rhod

FREDNINGSNÆVNET FOR BORNHOLM

Damgade 4 A
3700 Rønne
Tlf. 99 68 83 03

BOFA
CVR-nr.
Almegårdsvej 8
3700 Rønne

bornholm@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-BOR-46-2025
Den 24. september 2025

Overfor fredningsnævnet er der den 18. september 2025 ansøgt om tilladelse til at etablere en Miljøstation/MiljøØ, herefter kaldet miljøstation, på ejendommen matr.nr. 92av, Pedersker, beliggende ved Fyrreskoven i Østre Sømark, 3720 Aakirkeby. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet.

Placeringen er markeret på dette kortudsnit:

Sagens oplysninger

Ejendommen er omfattet af en fredning fra 1969.

Miljøstationen er placeret i det område af fredningen, der på fredningskortet er farvet grønt. Fredningen fastsætter for dette område blandt andet:

”...

1. Den del af ejendommene, der på vedhæftede kort er vist med grøn farve, fredes, således at ændringer i den bestående tilstand, bebyggelse, hvortil medregnes skure, kiosker, lysthuse og lignende, hegning og erhvervsmæssig udnyttelse, bortset fra vedligeholdelse af skovdrift ikke må finde sted, og således at det skal være fremtidige sommerhusbeboere i det i pkt. 3 nævnte sommerhusområde tilladt at opholde sig på arealet.

Campering, teltslagning, henkastet af affald og brug af ild af enhver slags forbydes.

...”

Fredningsnævnet har den 8. maj 2025 meddelt dispensation til etablering af en miljøstation på den ansøgte placering, men meddelt afslag på lovliggørende dispensation til en miljøstation med ikke-nedgravet materiel.

Fredningsnævnet lagde ved afslaget navnlig vægt på indtrykket under en besigtigelse, herunder at det fredede areal er kendetegnet ved en meget åben og lys underskov, hvilket indebærer, at det til miljøstationen valgte materiel opleves meget dominerende, også på længere afstand. En eventuel skærmende beplantning ville dæmpe den dominerende fremtoning, men ville samtidig begrænse oplevelsen af den meget åbne og lyse underskov, der kendetegner det fredede område.

Fredningsnævnet lagde endvidere vægt på, at nævnets dispensationer til anlæg af miljøstationer i flere andre særligt udsatte fredede områder har angået anvendelse af nedgravet materiel, eksempelvis af typen JOCA Waste.

Fredningsnævnet bemærkede samtidig, at nævnet ville være sindet at meddele dispensation til en miljøstation på den pågældende placering på nærmere vilkår, herunder ved anvendelse af nedgravet materiel, eksempelvis af typen JOCA Waste, som ses anvendt ved miljøstationer på flere andre fredede arealer.

Fredningstilsynet i Bornholms Regionskommune har om Natura2000 og BilagIV-forhold oplyst, at arealet ikke indgår i et internationalt beskyttelsesområde. Det nærmeste Natura 2000 område ligger på havet ca. 1 km syd for det ansøgte. Det nærmeste Natura 2000 område på land, nr. 188 – Dueodde, ligger ca. 1,4km fra det ansøgte. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil kunne påvirke dette eller andre Natura 2000-områder væsentligt. Da der er tale om et mindre område beliggende langs en vej, og da arealet er skygget af træer og bevokset med åbent græsdekke og enkelte høje, slanke og retvoksende skovfyr, vurderes det ikke at det ansøgte vil medføre beskadigelse af yngle- og rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelser, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, og hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for, samt hvis det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for nærmere bestemte dyrearter eller ødelægge nærmere bestemte plantearter i alle livsstadier, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 - 3.

Fredningsnævnet finder, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, og nævnet er efter tidligere besigtigelse enig i fredningstilsynets vurdering af Natura 2000- og Bilag IV-forhold.

Fredningsnævnet skal herefter vurdere, om der bør meddeles dispensation til det nu ansøgte.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeler fredningsnævnet dispensation til etablering af en miljøstation, som nu ansøgt på vilkår,

at der anvendes nedgravet materiel, eksempelvis af typen JOCA Waste, som ses anvendt ved miljøstationer på flere andre fredede arealer,

at den del af materiellet, der er over jordoverfladen, så vidt muligt fremstår i en mat mørk farve,

at der ikke etableres belysning i forbindelse med miljøstationen,

at skiltning så vidt muligt får en højde, der ikke er højere end miljøstationen, og

at skiltning så vidt muligt har en mørk baggrund.

Fredningsnævnets afgørelse er truffet af nævnets formand, jf. § 10, stk. 5 i bekendtgørelse nr. 842 af 27. juni 2016 om forretningsorden for fredningsnævn.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), Bornholms Regionskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Foreningen Bornholm, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Henrik Engell Rhod